

RINGERIKE KOMMUNE

Kommuneadvokaten

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet
Barne- og ungdomsavdelingen
Pb 8036 Dep
0030 OSLO

BARNE-, LIKESTILLINGS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET	
Arkivkode:	410.01
Dato:	4/10-11
Saksnr:	2011/407-54

<i>Saksnr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Deres ref.</i>	<i>Dato</i>
11/1956-2	22244/11	F47 &13		29.09.2011

Høringsuttalelse – forslag til revidert forskrift om barnets talsperson

Ringerike kommune viser til departementets høringsbrev av 26.05.11.

Ringerike kommune er i det alt vesentlige enige i de forslag som blir fremmet i høringsforslaget. Den store svakheten mener vi er manglende forslag om kursing og oppfølging av talspersonene. Dette vil bli nærmere omtalt nedenfor. I det følgende vil vi kommentere enkelte problemstillinger særskilt:

Innholdsmessige kommentarer

Ad forslaget § 1

Det er viktig at ordningen fortsetter som en kan-ordning. Der barnets synspunkter er behørig dokumentert fra ulike instanser, og disse synspunktene er sammenfallende, er det Ringerike kommunes oppfatning at talsperson ikke bør oppnevnes. De barna dette gjelder har allerede kontakt med en rekke personer i hjelpeapparatet, og befinner seg ofte i en krisesituasjon når sakene kommer opp for fylkesnemnda. Å måtte forholde seg til enda en person i form av en talsperson kan derfor være en ytterligere belastning.

Ad forslaget § 2

Det er i høringsutkastet lagt vekt på at barnets mulighet for å få oppnevnt en talsperson skal drøftes med barnet så tidlig som mulig i saken, og at barnets syn på en slik oppnevning bør fremgå av de dokumenter som oversendes fylkesnemnda ved begjæring om tiltak.

Ringerike kommune er uenig i dette. For det første vil det ved begjæring om tiltak ofte herske kaotiske tilstander for barnet. Kanskje er det blitt hasteflyttet ut av hjemmet, eller det er i alle fall informert om at barneverntjenesten ønsker at det skal flyttes. I denne situasjonen vil barnet neppe klare å ta inn hva en fylkesnemndssak innebærer og en talspersons oppgaver. For det

POSTADRESSE	KONTORADRESSE	TELEFAX	TELEFON
Postboks 123 Sentrum 3502 HØNEFOSS	Osloveien 1	32125030	32117400

e-postadresse: postmottak@ringerike.kommune.no

andre vil det som hovedregel ta lang tid før begjæring sendes inn til saken kommer opp. Særlig for de yngre barna vil dette tidsperspektivet bli vanskelig å ta inn over seg. De vil forvente at en talsperson kommer i nærmeste framtid, ikke måneder fram i tid. For de eldste barna / ungdommene vil dette selvsagt kunne stille seg annerledes.

Ringerike kommune er derfor av den oppfatning at barna skal informeres om sin rett til å bli hørt helt fra oppstart av en sak, men at det er naturlig å informere om selve talspersonsordningen først når denne aktualiseres.

Etter dette mener Ringerike kommune siste setning i § 2 bør fjernes. Alternativt bør regelen være at barnets ønske skal fremgå der dette er tatt opp med barnet før saken sendes, men slik at dette ikke blir et krav.

Ad forslaget § 3

Det er etter vår oppfatning svært viktig at den personen som oppnevnes som talsperson ikke bare har erfaring i arbeid med barn, men også i å samtale med barn, og da spesielt barn i vanskelige situasjoner. Det bør derfor foretas en presisering i regelverket, slik at *kompetanse i å samtale* med barn i vanskelige situasjoner blir det avgjørende. Vi viser for øvrig til departementets høringsnotat, hvor betydningen av samtalekompetanse også understrekes.

Det er i høringsutkastet drøftet hvorvidt listen bør bestå av mange personer, slik at de ikke blir profesjonalsert og går de sakkyndige i næringen, eller om den skal bestå av få personer, slik at de får anledning til å spesialisere seg. Ringerike kommunes oppfatning er at de som oppnevnes i mye større grad enn i dag bør profesjonaliseres. Deres oppgave med å snakke med barn i tilknytning til en fylkesnemndssak krever erfaring dersom en skal sikre at det er barnets egentlige mening som kommer fram. Hensikten med talspersonordningen må være å få barnets egentlige mening fram, uavhengig av mulige lojalitetsbånd. Dette krever en innsikt og en erfaring som best oppnås ved å profesjonalisere rollen.

På bakgrunn av dette er det også Ringerike kommunes oppfatning at det må lovfestes et krav til at talspersonen har gjennomført et kurs i regi av fylkesnemndene før oppdrag som talsperson kan påbegynnes. Oppdateringskurs bør lovfestes minimum annet hvert år.

Ad forslaget § 5.

Ringerike kommune er usikker på om talspersonen virkelig får fram barnets mening slik dagens ordning praktiseres. Slik vi ser det, bør det presiseres i forslaget at det kan være behov for flere enn en samtale for å avdekke dette. Barneverntjenestens ansatte er svært vant til å snakke med barn i vanskelige livssituasjoner. Likevel oppleves dette problematisk, og det tar tid å bygge opp det tillitsforholdet som skal til for at de tør å gi uttrykk for sin egentlige mening. Det er derfor lite sannsynlig at en talsperson etter én samtale skal ha klart å bygge opp et slikt tillitsforhold.

Ringerike kommune er selvsagt enig at barnets mening bør tillegges stor vekt når saker som gjelder viktige aspekter av deres liv skal opp til behandling. Før denne vektleggingen må

gjøres, må man imidlertid sikre seg at barn uttaler seg i tråd med det de virkelig mener, ikke bare i tråd med det de tror forventes av dem. Herunder må det tas hensyn til barns enorme lojalitet og store samvittighetsfølelse. Barns tidsperspektiv og virkelighetsoppfattelse må også tas med inn i denne vurderingen. For eksempel kan barn som har blitt utsatt for daglig vold eller trusler likevel ønske å leve hos den forelderen som utsatte dem for dette. Barnets talsperson må forstå de mekanismer som her trer inn, og klare å stille spørsmål som går “rundt” barns forsvar.

Ringerike kommune er derfor av den oppfatning at det bør lovfestes at talspersonen må vurdere behovet for flere samtaler med barnet. Behov for kursing som nevnt under kommentarene til forslaget § 3 er også viktig i denne sammenheng. Det er ikke tilstrekkelig å vise til veiledningen “snakk med meg” og tro at talspersonene vil klare å følge denne uten adekvat veiledning.

Ad forslaget § 6.

Ringerike kommune er av den oppfatning at opplysninger fra barnets talsperson må komme skriftlig før de gis muntlig til nemnda. Hensynet til å kunne forberede saken tilsier en slik ordning, samt at det er svært nyttig å kunne legge fram en slik uttalelse dersom saken ankes inn for domstolene, eller kommer opp igjen på et senere tidspunkt. Tidsaspektet i disse sakene gjør det svært viktig å ha skriftlig dokumentasjon, da opplysningene ellers vil kunne gå tapt. Vår erfaring tilsier dessuten at talspersonene ofte synes det er vanskelig å vitne i nemnda. At barnets mening blir korrekt gjengitt sikres bedre ved å kunne sammenholde den skriftlige versjonen talspersonen har gitt med en muntlig versjon. Dersom disse ikke samsvarer, har man da mulighet til å få utdypet dette nærmere. Ringerike kommune foreslår derfor at krav til skriftlig rapport lovfestes.

Forskriftstekniske kommentarer

Forskriftens overskrift bør endres slik at det kommer fram at det er fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker det er snakk om. For de som i det daglige må forholde seg til denne forskriften vil dette være selvsagt, men overskriften bør være intuitivt forståelig også for andre som leser forskriften.

Hver forskriftsbestemmelse bør ha en overskrift, slik at man raskt kan få overblikk over hva forskriften omhandler.

Det bør vurderes om §§ 3 og 4 kan slås sammen til en paragraf da disse i stor grad omhandler samme forhold.

Ringerike kommune mener at ordlyden i § 5 er ikke spesielt god og ikke presis nok. Oppbyggingen er heller ikke logisk. Etter vår oppfatning burde paragrafen vært endevendt, slik at man begynte med kravet om at talspersonen skal få et sammendrag av saken før talspersonen kontakter barnet. Deretter burde det vært statuert at talspersonen først skal informere barnet om ordningen, og om barnets rett til å nekte å forklare seg på et hvert stadium av saken.

Det burde etter vår oppfatning vært presisert at hensikten med samtalen som skal føres med barnet er å få fram barnets synspunkter på de forhold som skal behandles av fylkesnemnda, og at samtalen skal tilrettelegges etter barnets alder og modenhet.

Til slutt burde det vært presisert hvem synspunktene skal overlates til (fylkesnemnda), og på hvilken måte – skriftlig eller muntlig.

Med hilsen

Cicilie Ingrid
Advokatfullmektig

Mona Dalen
Barnevernleder